

## Nad vlastním náhrobkem Jaroslav Perný z deníčku Antonína Solara, 7.4.1913 Mirohošť, † červen 1995 Veletice.

V roce 1965 jsem byl požádán velitelstvím jednoho našeho dělostřeleckého pluku, abych se jako pamětník a průvodce zúčastnil exkurze důstojníků pluku po dukelském bojišti. S velitelem pluku podplukovníkem Antonínem Kačírkem jsem se znal od roku 1944. Pocházel z Dlouhého Pole u Dubna na Volyni. Sloužil tehdy jako spojař u 2. protitankového dělostřeleckého pluku, jehož jsem byl náčelníkem štábu.

Byl to tehdy mladý, prostý vesnický chlapec, svědomitý, příkladný v plnění vojenských a bojových povinností. Jdeme s exkurzí na kótu 534, kótu smrti, ležící severně od města Dukly. Po dvaceti letech jsou místy ještě znát stopy tehdejších urputných bojů. Čtyřikrát za den kóta vystřídala své držitele. Kolik zuřivých útoků, protiútoků, bojů zblízka, muž proti muži, kolik krve...Zmizely jen řady prostých dřevěných křížů na vojenských hřbitovech. Pozůstatky padlých byly exhumovány a pietně přeneseny na národní hřbitov v Dukelském průsmyku. „Zde jsem byl raněn,“ ukazuje podplukovník Kačírek na jedno místo.

Vracíme se z Polska k Dukelskému památníku na naši státní hranici. Smekáme před nesmírnou obětí mrtvých i těch, kteří přežili. Kolik z nich zůstalo invalidy. Kolik jich živoří s podlomeným zdravím. Smekáme před obětí, kterou zaplatili za náš dnešní svobodný život... Čteme dlouhé řady jmen: „...desátník Antonín Kačírek...“ Ne, zrak nás nemýlí. Jméno dnešního podplukovníka a velitele pluku. Jak se zde objevilo jméno živého? Či snad byli dva Antonínové Kačírkové? Podplukovník Kačírek vyprávěl: „Při odrážení jednoho německého protiútku jsem byl vážně raněn do boku. Spolu se mnou byl těžce raněn jeden kamarád. Přes vlastní zranění jsem byl schopen pohybu. Provizorně jsem ošetřil vlastní ránu i ránu kamarádovu. Potřeboval rychlé odborné ošetření lékařem, měl-li být zachráněn před vykrvácením. Pokusil jsem se ho odnést z bojiště. Nesl jsem ho ve směru na Helenówku. Sotva jsem se vlekl. Nohy se mi podlamovaly v kolenou. Před očima mi vířila různobarevná kola, hlava se točila závratí. Kamarád sténal: ‘Toniku zastřel mě, ať se netrápím! Stejně je se mnou konec! Zachraň se sám!’ Budeš ještě zdrav. Ještě frickům oplatíš! Těšil jsem ho, ač jsem tomu sám už nevěřil.

Kolem nás vybuchovaly miny. Každou chvíli jsem musel s raněným zalehnout a krýt se. Po jednom takovém krytí jsem už neměl sil ho vyzvednout na rameno a nést dál. Buď se zachráníme oba, nebo zde oba zůstaneme. Svlékl jsem ze sebe kabát, položil na raněného a pomalu, krok za krokem, chvílemi plížením jsem ho táhl z palby. Pot se ze mne jen lil. Dál jsem už nemohl. Oslaben ztrátou krve jsem pozbyl vědomí. Procitl jsem až na sovětské polní ošetřovně. Naši pak po boji našli kamaráda, který zemřel na mém kabátě. Podle dokladů nalezených v kapse kabátu ho pohřbili jako Antonína Kačírka.

Tak to také ohlásili štábu dělostřeleckého pluku, který mne odepsal z evidence jako padlého. Kamarádovy pozůstatky pak také byly pod mým jménem exhumovány a přeneseny na národní hřbitov u Dukelského památníku...“ Tak tomu opravdu bylo. Za tři měsíce se „zmrtvýchvstalý“ Kačírek hlásil u svého pluku. Zúčastnil se historické dělostřelecké přípravy u Jasla a všech dalších bojů pluku. Jeho dobrodružství a útrapy však nekončily. Začátkem května 1945 jsme na Moravě několika proudy postupovali na Holešov.

Nepřítel panicky prchal na západ. Jednoho dne se nám vzdal celý dělostřelecký oddíl 105 mm kanónů. Naše spojovací četa se zde zdržela přebíráním ukořistěné výzbroje a vozidel. Velitelství pluku a pátrači 1. baterie projeli linií fronty a pronikli daleko do německého týlu. Němci je obklíčili a odřízli od našich ostatních sil. Baterie zaujala kruhovou obranu. Palbou z děl a ukořistěných těžkých kulometů odrazila všechny německé útoky a dočkala se příchodu posil. Přešla pak k dalšímu postupu. Spojari se o tom dověděli v Holešově. Přes zákaz zpravodajského důstojníka pluku kapitána Kazdy se pod velením rotného Prokopa na dvou autech vydali za baterií a velitelstvím pluku. Podcenili bojeschopnost ustupujících Němců. Zapomněli, že dodělávající šelma kouše nejzuřivěji.

V zápalu boje a pronásledování ustupujícího nepřítele projeli německou obrannou linií a Němci jim odřízli cestu k ústupu. Přední studebaker zapálili pancerfaustem. Zadní nestačil zabrzdit a vrazil do předního. Spojáři vyskákali z aut a zalehli v silničním příkopu. Němci pak v příkopu na druhé straně silnice. Došlo k zoufalému boji spojařů proti obklíčující přesile. K boji ručními granáty přes silnici. Ústup jim odřízla kulometná palba do zad. Drželi se, dokud jim nedošly ruční granáty a střelivo.

Raněné pak Němci bestiálně dobýjeli krumpáči a lopatami. Několik raněných zajali, uvázali k našim autům a spolu s auty zapálili. Nacisté věděli, že jejich hodiny jsou sečteny, a přece do poslední chvíle sadisticky vraždili. Doufali snad ještě v zázračné zbraně? Nebo zpiti neočekávaným úspěchem znovu v sobě pocítili sílu a slávu dobyvatelů z let 1940-1941? Naše 1. baterie zpozorovala z dále boj, nevěděla však, o čem jde. Pro jistotu vypálila tím směrem několik ran a přinutila tím útočící Němce zalehnout, což umožnilo několika spojařům uniknout z obklíčení a probít se k našim. Na bojišti zůstali padlí: rtn. Prokop, čet. Holub, Čapek, Adolf, Jirout, Perníček, Varga, Kuriljak, Povoda a řada dalších.

Z šestatřiceti příslušníků spojovací čety se zachránilo šest (podle Solarova deníčku jedenáct). Místní moravští občané pohřbili padlé spojaře na hřbitově v Rymicích. Tamní lékař pořídil zápisy o bestiálním dobýjení a upalování zajatých raněných spojařů. Zápisy, které pak byly našimi zástupci předloženy při norimberském procesu v roce 1946.

Kačírek nebyl mezi padlými. Několik týdnů jsme ho tedy vedli jako nezvěstného. Nečekali jsme však, že se kdy ještě vrátí. Tím větší a milejší bylo naše překvapení, když se opět hlásil u pluku. Od Holešova si odnesl dvojnásobný průstřel hlavy. Z boje ho odtáhl kamarád Slovák. Ustupovali směrem k Holešovu, cestou však odbočili a byli zachráněni sovětskými vojáky, kteří je ošetřili a dopravili do sovětské vojenské nemocnice. Kačírek se zřejmě narodil na šťastné planetě. Žádná ze dvou střel nezasáhla mozek. Zůstaly po nich jen hladké průstřely, které se podařilo sovětským lékařům velmi brzy vyléčit. Dvakrát přežil svou smrt...

Údaje z obou autorských pramenů zpracoval a upravil Václav Širc Dukla věčně živá, str.170. Vydalo Dukelské muzeum ve Svidníku. Košice 1969.